4 SEM FYUGP PSCC4A

2 0 2 5

(June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4A

(Introduction to Comparative Government and Politics)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পিতৃ বুলি কাক অভিহিত কৰা হয় ?

Who is considered as the father of comparative politics?

(b) আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ চিনেটৰ সদস্যসংখ্যা হৈছে (৮১ / ৯৩ / ১০০)।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The total number of members in the US Senate is (81 / 93 / 100).

(Choose the correct answer)

(c) বিশ্বৰ ভিতৰতে প্ৰাচীন সংবিধান হৈছে (ব্ৰিটেইনৰ / আমেৰিকাৰ / ভাৰতবৰ্ষৰ)।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The oldest Constitution in the world is of (Britain / USA / India).
(Choose the correct answer)

(d) চীনত সংঘটিত হোৱা সাংস্কৃতিক বিপ্লৱৰ নেতা কোন আছিল?

Who was the leader of the Cultural Revolution of China?

(e) ভাৰতীয় স্বাধীনতা আন্দোলন উপনিৱেশ-বিৰোধী সংগ্ৰামৰ এক উদাহৰণ। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Indian War of Independence is an example of anti-colonial struggle.
(Write True or False)

(f) *The Communist Manifesto* নামৰ কিতাপখন কোনে লিখিছিল?

Who wrote the book, *The Communist Manifesto*?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 3×3=9

Write short notes on the following (within **100 words** each) :

(a) নব্য প্ৰতিষ্ঠানবাদ ঃ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ

New Institutionalism : Basic characteristic features

(b) আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়িক সমীক্ষা ক্ষমতা

Judicial review of the US Supreme Court

(c) চীনৰ ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ

Principal features of Chinese political system.

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (প্ৰতিটো ৪০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within **400 words** each) :

3. দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পিছত তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰত অহা পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Examine the changing nature and scope of comparative politics after World War II.

অথবা / Or

ইউৰোপীয় কেন্দ্ৰীকতাই তুলনামূলক ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত কেনেধৰণৰ প্ৰত্যাহ্বান সৃষ্টি কৰিছে? আলোচনা কৰা।

What kinds of challenge have been posed by Eurocentrism to the Study of comparative politics? Discuss

4. গোলকীয়কৰণ মানে কি? বৰ্তমান সময়ত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত গোলকীয়কৰণে প্ৰভাৱ পেলাইছে বুলি তুমি ভাবানে? আলোচনা কৰা। 2+7=9

Define globalization. Do you agree that it has affected the nature of State in recent times? Discuss.

অথবা / Or

চোভিয়েট ইউনিয়নত সমাজবাদৰ উত্থান আৰু পতনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Discuss the rise and fall of socialism in Soviet Union.

5. এচিয়াৰ যি কোনো এটা উপনিৱেশৰ উদাহৰণৰ সহায় লৈ ঔপনিৱেশিকতাবাদৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা। 9

Discuss the impact of colonialism with reference to any one colony in Asia.

অথবা / Or

উপনিৱেশ-বিৰোধী আন্দোলনৰ মূল পৰ্যায়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Explain the major stages of anti-colonial struggle.

6. ''ব্ৰিটিছ সংসদ হৈছে প্ৰগতিশীল আৰু ৰক্ষণশীল শক্তিৰ এক অনন্য সংমিশ্ৰণ।'' আলোচনা কৰা। 9

"British Parliament is a unique amalgamation of progressive and conservative forces." Discuss.

অথবা / Or

আমেৰিকাৰ ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু ব্ৰিটিশ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলীৰ তুলনা কৰা।

Compare and contrast the powers and functions of the USA President and British Prime Minister.

7. ''ব্ৰাজিলে শেহতীয়াকৈ অৰ্থনৈতিক শক্তি হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে।'' এই বক্তব্যৰ আলমত ব্ৰাজিলৰ ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

"Brazil has emerged as the major economic power in the recent years." Discuss the political economy of Brazil in light of this statement.

অথবা / Or

নাইজেৰিয়াৰ ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ ওপৰত সামৰিক শাসনে কেনেধৰণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে, আলোচনা কৰা।

Discuss how military rule has impacted on political system of Nigeria.

★★★

Total No. of Printed Pages—4

4 SEM FYUGP PSCC4B

2025

(June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4B

(Introduction to Public Administration)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Answer/choose the correct answer from the following :

(a) *Introduction to the Study of Public Administration* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক হৈছে এল. ডি. হোৱাইট/ উইলবি/ ছাইমন।

The book, *Introduction to the Study of Public Administration* is written by L. D. White / Willoughby / Simon.

(b) 'Administration' শব্দটো কোন দুটা লেটিন শব্দৰ পৰা অনা হৈছে?

From which two Latin words has the word 'Administration' been derived?

(c) 'Scientific management' শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

Who first used the term 'Scientific management'?

(d) 'প্ৰয়োজনৰ অধিক্ৰম' বুলিলে কি বুজায় ?

What do you mean by 'needs hierarchy'?

(e) লোকনীতিৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

Mention any one characteristic of public policy.

(f) লোক-প্ৰশাসনৰ নাৰীবাদী দৃষ্টিভংগীয়ে কি বুজায় ?

What is the feminist perspective of public administration?

2. তলত দিয়াবিলাকৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 3×3=9

Write short notes on the following (within **150 words** each) :

(a) লুথাৰ গুলিকৰ POSDCORB সূত্ৰ

Luther Gulick's POSDCORB view

(b) প্ৰশাসনত জন-অংশগ্ৰহণৰ সমস্যাসমূহ

Problems of people's participation in administration

(c) নতুন লোক-পৰিচালনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Features of new public management

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within **500 words** each) :

3. লোক-প্ৰশাসনৰ অৰ্থ, সংজ্ঞা আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+7=9

Discuss the meaning, definition and scope of Public Administration.

অথবা / Or

চৰকাৰী আৰু বে-চৰকাৰী প্ৰশাসনৰ মাজৰ পাৰ্থক্যবোৰ আলোচনা কৰা। 9

Make a distinction between Public and Private Administration.

4. টেইলৰৰ বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থাপনা তত্ত্বৰ বিষয়ে সমালোচনাত্মক দৃষ্টিভংগীৰে আলোচনা কৰা। 9

Critically evaluate Taylor's contribution to the theory of scientific management.

অথবা / Or

মেক্স ৱেবাৰৰ সংগঠনৰ আমোলাতান্ত্ৰিক তত্ত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss Max Weber's bureaucratic theory of organization.

5. পিটাৰ ড্ৰাকাৰৰ 'নতুনত্ব আৰু উদ্যোক্তা' ধাৰণাটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Discuss the concept of innovation and entrepreneurship as propounded by Peter Drucker.

অথবা / Or

লোক-প্ৰশাসন অধ্যয়নৰ F. W. Riggsৰ পাৰিবেশিক দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the ecological approach of F. W. Riggs to the study of Public Administration.

6. লোকনীতিৰ অৰ্থ আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Discuss the meaning and significance of public policy.

অথবা / Or

প্ৰশাসনত জন-অংশগ্ৰহণৰ আৰ্হিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the modes of people's participation in administration.

7. সু-শাসনৰ অৰ্থ আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 9

Write the meaning and characteristics of good governance.

অথবা / Or

লোক-প্ৰশাসনৰ 'নতুন লোকসেৱা দৃষ্টিভংগী'ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the new public service approach of Public Administration.

★★★

4 SEM FYUGP PSCC4C

2025

(June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4C

(Political Process in India)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×6=6

Answer the following as directed :

(a) ভাৰতবৰ্ষত 'কংগ্ৰেছ শাসন ব্যৱস্থা'ৰ এক উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one notable feature of the Congress system in India.

(b) DMKৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of DMK.

(c) সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ ভিত্তি হৈছে _____।

(জাতি / ধৰ্ম / লিংগ / ভাষা)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি লৈ খালী ঠাই পূৰ কৰা)

The basis of communalism is ____.
(caste / religion / gender / language)
(Fill in the blank by choosing the correct answer)

(d) ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ কোনটো অংশ/খণ্ডত 'সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা'ৰ বিষয়ে উল্লেখ আছে?

Which Part of the Indian Constitution deals with 'reservation provision'?

(e) ভাষিক আঞ্চলিকতাবাদৰ এক উদাহৰণ দিয়া।

Mention one example of linguistic regionalism.

(f) ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ কোন চনত গঠিত হৈছিল?

In which year was the National Commission for Women set up in India?

2. তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 3×3=9

Write short notes on the following :

(a) আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দল হিচাপে অগপ-ৰ প্ৰাসংগিকতা

Relevance of AGP as a regional political party

(b) ৰাজনৈতিক গতিশীলতাৰ ধাৰণা

Concept of political mobilization

(c) ভাৰতবৰ্ষত আঞ্চলিক অসমতাৰ চাৰিটা কাৰণ

Four reasons of regional imbalances in India

3. ভাৰতবৰ্ষৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 9

Discuss the major features of party system in India.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ সমসাময়িক ধাৰাসমূহৰ বিষয়ে এক সমালোচনাত্মক টোকা লিখা।

Write a critical note on the recent trends in Indian party system.

4. ভোটদাতাৰ আচৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভোটদাতাৰ আচৰণ নিৰ্ধাৰণ কৰা হ্ৰস্বকালীন আৰু দীৰ্ঘকালীন কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+7=9

Define voting behaviour. Discuss the short-term and long-term determinants of voting behaviour.

অথবা / Or

ভাৰতীয় নিৰ্বাচনী ৰাজনীতিত জাতি-ভিত্তিক সংগঠন/ গতিশীলতাৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। 9

Examine the role of caste-based mobilization in Indian electoral politics.

5. উত্তৰ-পূব ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰেক্ষাপটত ৰাজনৈতিক বিচ্ছিন্নতাবাদৰ সমস্যাৰ ওপৰত আলোচনা কৰা। 9

Discuss the problem of secessionism in the context of North-East India.

অথবা / Or

ভাষিক, সাংস্কৃতিক আৰু অৰ্থনৈতিক অসমতাৰ বিশেষ উল্লেখৰ সৈতে ভাৰতত আঞ্চলিকতাবাদৰ উত্থানৰ কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

Examine the factors contributing to the rise of regionalism in India with special reference to linguistic, cultural and economic disparities.

6. ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ধাৰণাক সংজ্ঞায়িত কৰা। ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদে সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা। 2+7=9

Define the concept of secularism. Discuss the challenges it faces in India.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনীতিত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 9

Discuss the impact of communalism in Indian politics.

7. ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা। 9

Critically evaluate the impacts of globalization on the nature of Indian State.

অথবা / Or

"সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাই ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণক প্ৰভাৱান্বিত কৰিছে।" এই মন্তব্যৰ সত্যতা স্থাপন কৰা।

"Reservation system in India has impacted women's participation in politics and society." Justify the statement.

★★★

4 SEM FYUGP PSCC4D

2025

(June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4D

(Political Theory—Concepts and Debates)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) "ব্যক্তি নিজে নিজৰ শৰীৰ আৰু মনৰ ওপৰত সাৰ্বভৌম।" এই উক্তিটো কাৰ?

"Over himself, over his own body and mind, the individual is sovereign." Whose statement is this?

(b) *Anarchy, State, And Utopia* শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

Who wrote the book titled, *Anarchy, State, And Utopia*?

(c) যোগাত্মক পদক্ষেপ কি?

What is affirmative action?

(d) ৰীতিনিষ্ঠ সমতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

Give an example of formal equality.

(e) UDHRৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of UDHR.

(f) 'সভ্যতাৰ সংঘাত' শীৰ্ষক ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

Who advanced the concept 'Clash of Civilization'?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 3×3=9

Write short notes on the following (**within 100 words** each) :

(a) বিকাশ বা উন্নয়ন হিচাপে স্বতন্ত্ৰতা

Freedom as development

(b) বিতৰণমূলক ন্যায়ৰ বৈশিষ্ট্য

Features of distributive justice

(c) ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি প্ৰত্যাহ্বান

Challenges to the Sovereignty of the State

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৪০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (**within 400 words** each) :

3. স্বতন্ত্ৰতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। স্বতন্ত্ৰতাৰ নেতিবাচক আৰু ইতিবাচক ধাৰণাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। 3+6=9

Define liberty. Discuss the differences between Negative and Positive concept of liberty.

নাইবা / Or

আইন আৰু স্বতন্ত্ৰতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা। 9

Explain the relationship between Law and Liberty.

4. সমতা কি? সমতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 2+7=9

What is equality? Discuss about various kinds of equality.

নাইবা / Or

সমতাবাদ আৰু পৃথক ব্যৱস্থাৰ আলমত সমতাৰ ধাৰণাটো পৰীক্ষা কৰা। 9

Examine the notion of equality in the light of Egalitarianism and Differential treatment.

5. জন ৰাউলচৰ ন্যায়ৰ তত্ত্বটো সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা। 9

Critically examine John Rawls' theory of justice.

নাইবা / Or

প্ৰক্ৰিয়াত্মক আৰু বাস্তৱিক ন্যায়ৰ মাজত থকা মৌলিক পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। 9

Discuss the basic differences between Procedural and Substantive justice.

6. প্ৰাকৃতিক অধিকাৰৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। প্ৰাকৃতিক অধিকাৰসমূহ নৈতিক অধিকাৰসমূহৰ পৰা কিদৰে পৃথক? 6+3=9

Analyze the basic features of natural rights. How are Natural rights different from Moral rights?

নাইবা / Or

তিনি প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণাটো চমুকৈ আলোচনা কৰা। তিনি প্ৰজন্মৰ অধিকাৰসমূহক পাৰস্পৰিক নিৰ্ভৰশীল বুলি ক'ব পাৰিনে? 6+3=9

Discuss briefly the concept of three-generation of Human Rights. Is it correct to say that these three-generation of rights are mutually dependent?

7. ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজনৈতিক দায়বদ্ধতাৰ মাজত থকা সম্পৰ্কৰ বিভিন্ন দিশসমূহ চিনাক্ত কৰা। 9

Identify the different facets of relationship between State and Political obligation.

নাইবা / Or

সাংস্কৃতিক আপেক্ষিকতাবাদৰ ধাৰণাটোৱে কিদৰে মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীনতাবাদক প্ৰত্যাহ্বান জনায় তাক পৰীক্ষা কৰা। 9

Examine how the concept of cultural relativism challenges the universalism of Human Rights.

★★★